

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

RBG.430.3.2021.DD

Bydgoszcz, dnia 20 czerwca 2022 r.

Wersja jawna
(tajemnice przedsiębiorstwa i inne informacje prawnie chronione oznaczono [***])

DECYZJA RBG- 4/2022

- I. Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Marcina Dubiela prowadzącego działalność gospodarczą **pod nazwą MD Marcin Dubiel w Warszawie, karę pieniężną w wysokości 25000,00 zł** (słownie: dwadzieścia pięć tysięcy złotych), stanowiącą równowartość 5435,49 euro (słownie: pięć tysięcy czterysta trzydzieści pięć euro 49/100) **za nieudzielenie informacji** żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w wezwaniach z dnia 6 października 2021 r. oraz 5 listopada 2021 r. wystosowanych w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygn. akt RBG.405.6.2021.DD, mającym na celu wstępne ustalenie, czy działania podejmowane przez podmioty publikujące treści reklamowe na portalach społecznościowych (Instagram, Facebook, Youtube, TikTok, blogi) nie wprowadzają konsumentów w błąd w zakresie sposobu prezentowania treści reklamowych na ww. portalach społecznościowych, co mogłoby naruszyć przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sposób uzasadniający wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
- II. Na podstawie art. 77 ust. 1 w zw. z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) oraz art. 263 § 1 i 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia obciążyć Marcina Dubiela prowadzącego działalność gospodarczą **pod nazwą MD Marcin Dubiel w Warszawie**, kosztami niniejszego postępowania w wysokości 86,50 zł (słownie: osiemdziesiąt sześć złotych 50/100) i zobowiązać do ich zwrotu na jego rzecz w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

- [1] Postanowieniem z dnia 28 września 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: **Prezes Urzędu** lub **Prezes UOKiK**) wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy działania podejmowane przez

podmioty publikujące treści reklamowe na portalach społecznościowych (Instagram, Facebook, Youtube, TikTok, blogi) nie wprowadzają konsumentów w błąd w zakresie sposobu prezentowania treści reklamowych na ww. portalach społecznościowych, co mogłoby naruszyć przepisy ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, dalej: uokik).

- [2] Wśród wytypowanych przedsiębiorców był między innymi przedsiębiorca Marcin Dubiel prowadzący działalność gospodarczą pod firmą MD Marcin Dubiel w Warszawie (dalej: **Przedsiębiorca** lub **MD**), wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: **CEIDG**), nr NIP: 6342867449 oraz nr REGON 364767538. Prowadzi on kanał na YouTube pod nazwą Marcin Dubiel (<https://www.youtube.com/c/MarcinDubielYT>- posiadające 1,7 mln subskrybentów) oraz konto na Instagramie (marcindubiel -posiadające 2,3 mln obserwujących)¹. Na swoich kanałach w ww. portalach społecznościowych zamieszcza wpisy, których charakter wskazuje, że mogą być sponsorowane (np. reklama zegarków marki Harry-Thompson, produktów marki Durex, zakładów wzajemnych oferowanych przez markę Betcllic).
- [3] W toku postępowania wyjaśniającego, pismem z dnia 6 października 2021 r. Prezes Urzędu wezwał MD do odpowiedzi na pytania dotyczące współpracy z agencjami reklamowymi/influencerskimi, współpracy z innymi reklamodawcami, czy też zasad oznaczania wpisów jako reklamowe na swoich kontach na portalach społecznościowych. Jednocześnie Przedsiębiorca został wezwany do przedłożenia umów zawartych z agencjami reklamowymi/influencerskimi oraz reklamodawcami, a także podania zasad, jakimi kieruje się oznaczając wpisy jako reklamowe oraz informacji, czy otrzymywał korzyści inne niż w wynagrodzeniu pieniężnym w zamian za publikację wpisu na swoim koncie portalu społecznościowego. Powyższe informacje nie są ogólnodostępne i nie można ich zdobyć w inny sposób.
- [4] Wezwanie skierowane zostało do Przedsiębiorcy listem poleconym na adres wskazany w CEIDG jako miejsce wykonywania działalności gospodarczej tj.: [*****]. W wezwaniu wskazano, że jest ono kierowane w związku ze wszczęciem postępowania wyjaśniającego, określono zakres żądanych informacji, termin na udzielenie odpowiedzi i pouczone, że w przypadku nieudzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro. Pismo było dwukrotnie awizowane: dnia 12 października 2021 r. oraz dnia 20 października 2021 r., po czym - z adnotacją „**nie podjęto w terminie**” - zostało zwrócone na adres Prezesa UOKiK - Delegatury w Bydgoszczy.

Dowód: nieodebrane wezwanie Prezesa UOKiK z 6 października 2021 r - karty akt postępowania nr 18

- [5] W związku z brakiem odpowiedzi przedsiębiorcy na ww. wezwanie Prezes Urzędu wyśtosował do Przedsiębiorcy ponowne wezwanie - na adres do doręczeń wskazany w CEIDG, czyli [*****], wyznaczając Przedsiębiorcy 7- dniowy termin na udzielenie odpowiedzi, ponownie pouczając o możliwości nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik. Przesyłka z powyższym wezwaniem została awizowana w

¹ Stan na dzień 26 listopad 2021 r.

dniu 8 listopada 2021 r. Ponowna próba doręczenia wezwania miała miejsce w dniu 16 listopada 2021 r. Po upływie kolejnych 7 dni, Przedsiębiorca nie odebrał wezwania.

Dowód: nieodebrane wezwanie Prezesa UOKiK z 5 listopada 2021 r - karty akt postępowania nr 17

- [6] W związku z nieudzieleniem przez Przedsiębiorcę informacji żądanych w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym pod sygn.: RBG.405.6.2021.DD, na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 uokik, postanowieniem nr RBG-61/2021 z dnia 26 listopada 2021 r. Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

Dowód: Postanowienie Prezesa UOKiK nr RBG-61/2021 z 26 listopada 2021 r. - karty nr 1-4

- [7] Pismem z dnia 26 listopada 2021 r. Przedsiębiorca został zawiadomiony o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary za nieudzielenie informacji.

Dowód: Pismo Prezesa UOKiK z 26 listopada 2021 r. wraz z potwierdzeniem odbioru-karty nr 3-5.

- [8] W odpowiedzi z 15 grudnia 2021 r. na ww. zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary, Przedsiębiorca wskazał, że przyczynami braku odpowiedzi na wezwania Prezesa UOKiK był fakt nie otrzymania awizo. MD wskazał, że wynajmuje mieszkanie z 3 innymi osobami i codziennie otrzymuje dużą ilość przesyłek i listów, w tym poleconych, kierowanych również do właściciela nieruchomości. Ponadto Marcin Dubiel zaznaczył, że (...) *Jeżeli jakieś awizo nie zostało doręczone lub doręczone w terminie uniemożliwiającym skuteczny obiór korespondencji, nie można tego uznać za brak mojej dobrej woli w realizacji obowiązku wynikającego z przepisów.*(...) Wniósł on o nienakładanie kary pieniężnej i umorzenie postępowania oraz zadeklarował gotowość do składania dalszych wyjaśnień.

Dowód: Pismo Marcina Dubiela z dnia 15 grudnia 2021 r. - karty nr 7-11

- [9] W odpowiedzi z dnia 24 stycznia 2022 r. Przedsiębiorca wniósł o uzupełnienie materiału dowodowego w sprawie o ww. pismo z dnia 15 grudnia 2021 r. oraz pismo z dnia 10 grudnia 2021 r. (które jest odpowiedzią na wezwanie w ramach postępowania o sygn.. RBG.10.2021.DD). Jednocześnie poinformował o nowym adresie do doręczeń, tj. [*****].

Dowód: Pismo Marcina Dubiela z dnia 24 stycznia 2022 r. - karty nr 19-23

- [10] Prezes UOKiK po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary ponownie skierował do Przedsiębiorcy w dniu 27 stycznia 2022 r. listem poleconym kolejne wezwanie do udzielenia informacji w ramach postępowania wyjaśniającego mające na celu wstępne ustalenie, czy działania podejmowane przez podmioty publikujące treści reklamowe na portalach społecznościowych (Instagram, Facebook, Youtube, TikTok, blogi) nie wprowadzają konsumentów w błąd w zakresie sposobu prezentowania treści reklamowych na ww. portalach społecznościowych. Jego treść była tożsama z treścią dwóch uprzednio wysłanych wezwań. Marcin Dubiel odpowiedział na nie pismem z dnia 21 lutego 2022 r.

Dowód: Pisma Prezesa UOKiK z 27 stycznia 2022 r. oraz odpowiedź Marcina Dubiela z dnia 21 lutego 2022 r. - karty nr 39-44

[11] Postanowieniem nr RBG-24/2022 z dnia 15 marca 2022 r. Prezes UOKiK zaliczył w poczet dowodów materiały z toku postępowania wyjaśniającego o numerze RBG.405.6.2021

Dowód: Pismo Prezesa UOKiK z 15 marca 2022 r. wraz z potwierdzeniem odbioru - karty nr 38

Pismem z dnia 15 marca 2022 r. Przedsiębiorca został zawiadomiony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie oraz o możliwości zapoznania się z nim w wyznaczonym terminie i złożenia ewentualnych wniosków. MD zapoznał się z aktami dnia 24 marca 2022 r. Nie skorzystał z prawa złożenia wniosków i ostatecznego stanowiska w sprawie.

Dowód: Pismo Prezesa UOKiK z dnia 15 marca 2022 r. wraz z potwierdzeniem odbioru - karty nr 45-46

PREZES URZĘDU ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

[12] Stosownie do treści art. 50 ust. 1 uokik przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa UOKiK.

[13] Żądanie Prezesa UOKiK, zgodnie z art. 50 ust. 2 uokik, powinno zawierać:

- wskazanie zakresu informacji;
- wskazanie celu żądania;
- wskazanie terminu udzielenia informacji;
- pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

[14] Obowiązkiem każdego przedsiębiorcy, do którego Prezes UOKiK zwróci się z ww. żądaniem jest przekazanie informacji w sposób pełny. Informacje te powinny być prawdziwe i rzetelne oraz przekazane w terminie wskazanym przez Prezesa UOKiK. Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów kładą nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa UOKiK informacji na potrzeby prowadzonego przez niego postępowania².

[15] Żądanie udzielenia informacji skierowane przez Prezesa UOKiK w trybie art. 50 ust. 1 i 2 uokik jest wiążące dla adresata (przedsiębiorcy). Ustalenie, czy określona informacja lub dokument są konieczne do realizacji zadań Prezesa UOKiK należy przy tym do tego organu. Oznacza to, że przedsiębiorca nie może odmówić udzielenia żądanej informacji nawet gdy uważa, iż nie jest ona konieczna dla Prezesa UOKiK³.

[16] Należy jednocześnie zauważyć, że z uprawnienia do żądania od przedsiębiorcy informacji Prezes UOKiK może skorzystać w toku postępowania wyjaśniającego. Obowiązek, o którym mowa w art. 50 uokik, dotyczy przy tym nie tylko przedsiębiorców będących stroną postępowania. Działając na podstawie art. 50 ust. 1 uokik Prezes UOKiK może zobligować do udzielania mu informacji każdy podmiot mający status przedsiębiorcy⁴.

² Tak np.: E. Modzelewska-Wąchal, „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz.”, Warszawa 2002r., str. 339- 340; wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1992 r., sygn. akt: XVII Amr 24/92.

³ Tak np.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2016r., sygn. akt: VI ACa 630/15 oraz orzecznictwo i stanowiska tam powołane.

⁴ Tak np. ww. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2016r., sygn. akt: VI ACa 630/15.

[17] W analizowanej sprawie wezwanie do przedsiębiorcy skierowane zostało w toku postępowania wyjaśniającego mającego na celu wstępne ustalenie, czy działania podejmowane przez podmioty publikujące treści reklamowe na portalach społecznościowych (Instagram, Facebook, Youtube, TikTok, blogi) nie wprowadzają konsumentów w błąd w zakresie sposobu prezentowania treści reklamowych na ww. portalach społecznościowych, co mogłoby naruszyć przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sposób uzasadniający wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

[18] Kwestia doręczeń unormowana jest w rozdziale 8 działu I ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2021 r. poz. 735 - dalej kpa). W świetle art. 83 uokik, przewidującego odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, przepisy te mają zastosowanie również do postępowań prowadzonych przed Prezesem Urzędu.

Zgodnie natomiast z art. 44 kpa:

§ 1. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43:

1) operator pocztowy w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej - w przypadku doręczania pisma przez operatora pocztowego;

2) pismo składa się na okres czternastu dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) w przypadku doręczania pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ.

§ 2. Zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie siedmiu dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia w miejscu określonym w § 1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata.

§ 3. W przypadku niepodjęcia przesyłki w terminie, o którym mowa w § 2, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od daty pierwszego zawiadomienia.

§ 4. Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.

[19] W niniejszej sprawie doręczenie pisma z żądaniem organu, skierowanego na adres przedsiębiorcy ujawniony w CEIDG, nastąpiło w sposób określony w art. 44 § 4 kpa. Ustawa nie nakłada na organ obowiązku ponawiania żądania skierowanego do przedsiębiorcy, ani nie uzależnia od tego możliwości nałożenia sankcji z tytułu naruszenia obowiązku przedłożenia żądanych informacji. Niemniej, niezależnie od tego, w niniejszej sprawie dwukrotnie wystosowano do przedsiębiorcy pisma wzywające do przekazania żądanych informacji i dokumentów, niezbędnych dla ustaleń będących przedmiotem prowadzonego przez Prezesa Urzędu postępowania wyjaśniającego. Pisma te zawierały w swej treści wszystkie elementy wymagane dla takiego żądania oraz zostały prawidłowo doręczone, stosownie do powołanych regulacji k.p.a., w związku z art. 83 uokik. Przedsiębiorca nie udzielił na nie odpowiedzi oraz nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku przedłożenia żądanych informacji i dokumentów.

- [20] Przewidziane w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów obowiązki w zakresie udzielania informacji Prezesowi UOKiK odnoszą się wyłącznie do działań podejmowanych przez przedsiębiorców lub związki przedsiębiorców.
- [21] Zgodnie z art. 4 ust. 1 uokik ilekroć jest w niej mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm. - zwanej dalej: upp), zgodnie z którą przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1 upp).
- [22] Zgodnie z informacją zawartą w CEIDG Marcin Dubiel prowadzi działalność gospodarczą pod firmą: MD Marcin Dubiel w Warszawie. Zatem, w świetle obowiązującej definicji przedsiębiorcy - Marcin Dubiel posiada status przedsiębiorcy, a co za tym idzie mają w stosunku do niego zastosowanie przepisy uokik.
- [23] Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu między innymi na podstawie art. 50 ww. ustawy bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.
- [24] Celem kary pieniężnej nakładanej na podstawie wyżej powołanego przepisu (art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik) jest zdyscyplinowanie uczestników i realizacja zasady ekonomiki postępowania prowadzonego w interesie publicznym. Kary pieniężne nakładane przez Prezesa UOKiK w związku z nieudzieleniem żądanych informacji mają charakter represyjny - stanowią sankcję za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji, oraz prewencyjny - zapobiegający podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcający do takiego naruszenia - zarówno ze strony przedsiębiorcy, na którego kara jest nakładana (prewencja indywidualna), jak i innych przedsiębiorców w podobnej sytuacji (prewencja ogólna). Realność zagrożenia karami posiada charakter dyscyplinujący, a celem ich nakładania jest zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez nieudzielenie informacji lub nieprzekazanie dokumentów opóźniają lub uniemożliwiają realizację zadań ustawowych Prezesa UOKiK.
- [25] Nałożenie kary na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik odbywa się w trybie uznania administracyjnego. O tym, czy w konkretnej sprawie na konkretnego przedsiębiorcę nałożona zostanie kara pieniężna decyduje Prezes UOKiK.
- [26] W niniejszej sprawie Prezes Urzędu skorzystał z tego środka represji uznając, że przemawiają za tym negatywne skutki wynikające z zaniechania przedsiębiorcy w udzieleniu odpowiedzi na skierowane do niego wezwania. MD jest jednym z większych polskich influencerów, o czym świadczy liczba posiadanych *followersów*. Dlatego informacje przez niego posiadane mogą w znacznym stopniu przyczynić się do ustalenia zasad działania influencerów w zakresie kryptoreklamy, zasad współpracy z agencjami i reklamodawcami. Przedmiotowe informacje są niezbędne dla prowadzonego postępowania wyjaśniającego w związku z możliwymi nieprawidłowościami w przedmiocie wprowadzania konsumentów w błąd w zakresie sposobu prezentowania treści reklamowych. Niezastosowanie się przedsiębiorcy do otrzymanych wezwań znacznie opóźniło uzyskanie niezbędnych informacji, mających znaczenie dla przedmiotu prowadzonego postępowania wyjaśniającego.

- [27] Art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik nie przesądza o wysokości kar nakładanych przez Prezesa UOKiK. Przesłanki wymiaru kar, o których mowa w tym przepisie, zostały określone w art. 111 ust. 1 uokik, zwłaszcza w jego pkt 3. Przepisy te stanowią, że ustalając wysokość nakładanej kary Prezes UOKiK uwzględnia w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy, uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania Prezes UOKiK przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wziął pod uwagę fakt, że Przedsiębiorca po raz pierwszy naruszył przepisy uokik i udzielił odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK kierowane do niego na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 uokik po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej.
- [28] W toku postępowania w sprawie nałożenia kary przedsiębiorca ustosunkował się do postawionych mu zarzutów.
- [29] Wskazane przez Przedsiębiorcę w piśmie z 15 grudnia 2021 r. przyczyny nieudzielenia odpowiedzi na wezwania Prezesa UOKiK, w postaci wynajmowania mieszkania z 3 innymi osobami i codziennie otrzymywania dużą ilość przesyłek i listów, w tym polecanych, kierowanych również do właściciela nieruchomości, nie mogą być uznane za okoliczności uzasadniające odstąpienie od nałożenia kary lub okoliczności łagodzące przy określaniu wymiaru kary pieniężnej. Zgodnie z treścią art. 16 ust 1 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla przedsiębiorcy (Dz.U. z 2022 r. poz. 541) domniemywa się, że informacje wpisane do CEIDG są prawdziwe. To na przedsiębiorcy ciąży obowiązek odbierania korespondencji wysłanej na adres widniejący w CEIDG. Jeżeli przedsiębiorca nie może odebrać korespondencji osobiście, to powinien ustanowić pełnomocnika do doręczeń lub zaktualizować wpis w CEIDG podając adres pod którym może odbierać korespondencję.
- [30] Na skutek zaniechania przedsiębiorcy Prezes UOKiK nie mógł pozyskać interesujących go informacji niezbędnych do dokonania ustaleń w prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym mającym na celu wstępne ustalenie, czy działania podejmowane przez podmioty publikujące treści reklamowe na portalach społecznościowych (Instagram, Facebook, Youtube, TikTok, blogi) nie wprowadzają konsumentów w błąd w zakresie sposobu prezentowania treści reklamowych na ww. portalach społecznościowych, co mogłoby naruszyć przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sposób uzasadniający wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
- [31] Powyższe informacje, które influencer miał przekazać w ramach postępowania wyjaśniającego o sygn. RBG.405.6.2021.DD miały również na celu sprawdzenie, czy influencer prawidłowo oznacza reklamy oraz sprawdzenie treści umów, jakie zawiera z reklamodawcami. Brak przekazania tych informacji oznacza ograniczenie możliwości stwierdzenia czy influencer swoimi działaniami narusza zbiorowe interesy konsumentów i stosuje nieuczciwe praktyki rynkowe.
- [32] W świetle ww. okoliczności Prezes UOKiK uznał, że zaniechanie przedsiębiorcy utrudniło i opóźniło w istotnym stopniu dokonanie ustaleń faktycznych pozwalających na osiągnięcie celu, w jakim wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające, a w konsekwencji sprawny i efektywny jego przebieg. MD udzielił wymaganych informacji dopiero po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej i ponownym wezwaniu skierowanym do niego.
- [33] W wezwaniach Prezesa UOKiK kierowanych do przedsiębiorcy na etapie postępowania wyjaśniającego znajdowały się pouczenia o grożących sankcjach.

- [34] Oceniając działania przedsiębiorcy Prezes UOKiK uznał, że osoba prowadząca działalność gospodarczą musi zdawać sobie sprawę z tego, że zobowiązana jest do reagowania na kierowane do niej na podstawie obowiązujących przepisów prawa wezwania organów administracji państwowej jakim jest m.in. Prezes UOKiK.
- [35] Prezes UOKiK uznał, że brak odbioru korespondencji jest nieumyślnym naruszeniem przez przedsiębiorcę przepisu art. 50 ust. 1 uokik, jednak możliwość zastosowania sankcji z art. 106 ust. 2 pkt 2 uokik nie jest uzależniona od winy przedsiębiorcy, w tym od tego, czy świadomie nie przekazał żądanej przez Prezesa UOKiK informacji, czy też np. w wyniku problemów organizacyjnych nie można było dotrzymać wskazanego przez organ terminu⁵.
- [36] Prezes Urzędu wziął pod uwagę współpracę jaką wykazywał się Przedsiębiorca po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w postaci wywiązania się z obowiązku wynikającego z art. 50 uokik UOKiK po wszczęciu niniejszego postępowania w ramach postępowania wyjaśniającego o sygn. akt RBG.405.6.2021.DD co miało wpływ na wysokość ustalanej kary.
- [37] Mając na uwadze wszystkie wskazane powyżej okoliczności sprawy Prezes UOKiK nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości **25000,00 zł** (słownie: dwadzieścia pięć tysięcy złotych), stanowiącą równowartość 5435,49 euro (słownie: pięć tysięcy czterysta trzydzieści pięć euro 49/100). Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2021 r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,5994 zł⁶. Stosownie do art. 5 uokik, przeliczenie wartości euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.
- [38] Na marginesie należy dodać, że w toku postępowania w sprawie naliczenia kary pieniężnej Prezes UOKiK ustalił, że MD osiągnął obrót w 2020 r. w wysokości [*****]zł. Wysokość kary obliczanej na podstawie art. 106 st. 2 pkt 2 uokik nie jest uzależniona od osiągniętego przez przedsiębiorcę obrotu, jednakże Prezes UOKiK, zweryfikował, czy przedsiębiorca będzie w stanie uregulować karę z uwagi na osiągnięte dochody i czy będzie to dla niego odczuwalna sankcja za stwierdzone naruszenie przepisów uokik. W ocenie Prezesa UOKiK, nałożona na przedsiębiorcę kara pieniężna w wysokości 25000,00 zł (słownie: dwadzieścia pięć tysięcy złotych) stanowiąca [*****]% jego obrotu z 2020 r. jest adekwatna do okoliczności stwierdzonego naruszenia oraz jego wpływu na przebieg i termin zakończenia postępowania wyjaśniającego. Jej wysokość jest na tyle dolegliwa, że stanowi dla przedsiębiorcy odpowiedni środek represji, co jednocześnie powinno skutecznie zapobiec ponownym naruszeniom przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję edukacyjną i prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również innych przedsiębiorców. Jednocześnie wysokość kary nie powinna negatywnie wpłynąć na działalność przedsiębiorcy.
- [39] Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w pkt I sentencji.

⁵ Tak np.: *M. Mamczarek, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*

⁶ <https://www.nbp.pl/home.aspx?navid=archa&c=/ascx/tabarch.ascx&n=a254z211231>

[40] Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: **NBP O/O Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.**

**NAŁOŻENIE NA PRZEDSIĘBIORCĘ OBOWIĄZKU ZWROTU KOSZTÓW POSTĘPOWANIA OKREŚLONEGO W
PUNKCIE II SENTENCJI DECYZJI**

[41] Na podstawie art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes UOKiK rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w ramach prowadzonego postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, obowiązany jest ponieść koszty postępowania. Podobnie w treści przepisu art. 264 § 1 kpa, wprowadzono wymóg, zgodnie z którym: *jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.* Natomiast stosownie do dyspozycji przepisu art. 263 § 1 kpa - *do kosztów postępowania zalicza się (...) również koszty doręczenia stronom pism urzędowych.*

[42] Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I sentencji niniejszej decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu w tej sprawie. W związku z powyższym postanowiono obciążyć Przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 86,50 zł (słownie: osiemdziesiąt sześć złotych 50/00). Na podstawie art. 264 § 1 kpa w związku z art. 83 uokik Prezes Urzędu wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na uiszczenie kosztów niniejszego postępowania w wysokości 86,50 zł (słownie: osiemdziesiąt sześć złotych 50/00).

[43] Koszty niniejszego postępowania należy uiścić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: **NBP O/O Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.**

[44] Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK orzekł, jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

POUCZENIA:

- I. Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku - kpa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. Zm.) - od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy, Plac Kościeleckich 3 85-033 Bydgoszcz.
- II. W przypadku zakwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach postępowania, zawartego w punkcie II niniejszej decyzji - stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego oraz art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stronie przysługuje

zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy, Plac Kościeleckich 3 85-033 Bydgoszcz.

- III. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ((Dz. U. z 2021 r. poz. 2257 z późn. zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1.000 zł. Z kolei, zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 2 ww. ustawy zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.
- IV. Zgodnie z art. art. 102 ust. 1 i ust. 2 zd. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny lub ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek. Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. Jeżeli oświadczenie nie zostało złożone albo nie zawiera wszystkich wymaganych danych, stosuje się art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. Zgodnie z art. 105 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie tego sądu, może złożyć wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania. Sąd przesyła niezwłocznie ten wniosek właściwemu sądowi.
- V. Stosownie do treści art. 117 § 1, § 2 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. Osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie tego sądu, może złożyć wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania, który niezwłocznie przesyła ten wniosek sądowi właściwemu.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Piotr Adamczewski
Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy

Otrzymuje:

MD Marcin Dubiel
[*****]